

Brüsszel, 2021. január 29.
(OR. en)

5623/21

SOC 42
EMPL 30
ECOFIN 71
EDUC 22

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A tartósan munkanélküli személyekről szóló tanácsi ajánlás végrehajtása: a legfőbb üzenetek – Az EMCO és az SPC legfőbb üzeneteinek jóváhagyása

Mellékelten továbbítjuk a delegációk részére – jóváhagyás céljából – a Foglalkoztatási Bizottságnak és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak a tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról szóló, 2016. február 15-i tanácsi ajánlás végrehajtására vonatkozó legfőbb üzeneteit.

A Foglalkoztatási Bizottságnak és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak a tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról szóló, 2016. február 15-i tanácsi ajánlás végrehajtására vonatkozó legfőbb üzeneteihez tartozó melléklet az 5623/21 dokumentum 1. kiegészítésében található.

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy javasolja a Tanácsnak, hogy hagyja jóvá a Foglalkoztatási Bizottságnak és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak a tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról szóló, 2016. február 15-i tanácsi ajánlás végrehajtására vonatkozó legfőbb üzeneteit.

A tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról szóló tanácsi ajánlásnak a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság általi közös felülvizsgálata

A Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság legfőbb üzenetei

A tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról szóló tanácsi ajánlás harmadik felülvizsgálatára 2020. november 30-án került sor. Mivel a Tanács az ajánlásban felszólítja a Foglalkoztatási Bizottságot (EMCO) arra, hogy – a szociális szolgáltatások és a jövedelemtámogatás nyújtása terén a szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal szoros együttműködésben – kísérelje figyelemmel az ajánlás végrehajtását, ezt a harmadik felülvizsgálatot a két említett bizottság közösen hajtotta végre.

A 2020. évi felülvizsgálat annak vizsgálatára irányult, hogy a Covid19-válság milyen hatást gyakorol a tartósan munkanélküli személyekre, valamint hogy a foglalkoztatási és a szociális szolgálatok milyen válaszokat adtak az integrált szolgáltatások nyújtását illetően. A fő célkitűzés egyrészt annak bemutatása volt, hogy a tagállamok milyen módon kezelték azokat a kihívásokat, amelyekkel a tartósan munkanélkülieknek a gazdasági válság kezdeti szakaszaiban szembe kellett nézniük, másrészt pedig a tartós munkanélküliség növekedésének megelőzése céljából bevezetett intézkedéseknek és a helyreállítás lehetséges módjainak az ismertetése. Noha a tagállamok a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben különböző szakpolitikai válaszingtézkedéseket hoztak a foglalkoztatási és szociális szolgáltatásokkal kapcsolatban, a felülvizsgálat rávilágított néhány közös jellemzőre.

A foglalkoztatási szolgáltatásokat illetően a Covid19-válság a személyre szabott tanácsadást és a profilalkotást, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok rendelkezésre állását érintette a leginkább hátrányosan. A válság a regisztrációt és az integrált szolgáltatásnyújtást érintette a legkevésbé (14, illetve 16 tagállam számolt be arról, hogy a válság egyáltalán nem érintette az adott tevékenységet). Sok tagállam említette, hogy egészségügyi és biztonsági megfontolásokból – legalább részben – az internetre költözteti a tartósan munkanélküliek részére nyújtott foglalkoztatási támogatással kapcsolatos ügyintézését. Ezek a változások azonban vegyes eredményekkel jártak, többek között amiatt, hogy a tartósan munkanélküliek és az inaktívak – különösen az alacsonyabb szintű IKT-készségekkel rendelkezők – nem egyenlő módon férnek hozzá az online szolgáltatásokhoz. Továbbá néhány tagállam arról is beszámolt, hogy – a jelen helyzetben, amikor egyre többen regisztrálják magukat a foglalkoztatási szolgálatoknál, amelyek korlátozott számú személyzettel rendelkeznek – a munkaközvetítési és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtása során a foglalkoztatási szolgálatok személyzete hajlamos előnyben részesíteni a kevésbé régen munkanélkülivé vált személyeket, mivel az ő esetükben nagyobb a valószínűsége annak, hogy állást találnak.

Ami a szociális szolgáltatásokat illeti, a felülvizsgálat rámutatott arra, hogy a világjárvány negatív hatást gyakorolt a szolgáltatásnyújtásra, különösen a személyes találkozókat igénylő szolgáltatások nyújtására. Noha bizonyos mértékben folytatódott a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek támogatása, ez főleg a szociális ellátáshoz való hozzáférést és ezen ellátás további nyújtását jelentette. Egyes tagállamok a minimumjövedelemben részesülőket említették az egyik kiemelt célcsoportként. A legkevésbé érintettek a regisztráció és a szolgáltatások integrációja tűnik (mindkettő esetében 18 tagállam számolt be arról, hogy a válság ezeket egyáltalán nem érintette). Néhány tagállam további erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy javítsa az ellátásokhoz való hozzáférést (például a hozzáférés feltételeinek könnyítése, a díjak eltörlése, tájékoztató kampányok végrehajtása vagy digitális eszközök alkalmazása révén).

A válság a leggyakrabban a tájékoztatási tevékenységekre, a személyre szabott tanácsadásra, illetve a profilalkotásra és a szolgáltatásnyújtás folytonosságára volt negatív hatással. A tagállamok mindazonáltal megemlítték néhány, társadalmi aktiválási program részét képező bevált gyakorlatot is (mint például heti kapcsolattartás a kedvezményezettekkel különféle közösségimédia-csatornák útján vagy az önkéntes tevékenységek ösztönzése a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek támogatása céljából).

A tagállamoknak több mint a fele tervezi, hogy változtatásokat vezet be az állami foglalkoztatási szolgálatok (áfsz-ek) igazgatási eljárásaiban, ideértve elsősorban az online megoldások bevezetését és a szolgáltatások további integrációját. Szinte valamennyi tagállam kijelölt egy egyedüli kapcsolattartó pontot az áfsz-eken belül, illetve azokon kívül, amely elősegítheti a tartósan munkanélküliek részére nyújtott támogatás és ajánlatok koordinálását. A kapcsolattartó pont ugyanakkor hozzájárulhat az áfsz-ek és a szociális szolgálatok közötti, a társadalmi aktiválási programok és a foglalkoztatási és szociális támogatási elemeket ötvöző egyéb kezdeményezések indítását célzó megerősített partnerségek ösztönzéséhez is. Az ilyen, közös célokat és átfogó intézkedéseket és szolgáltatásokat magukban foglaló megerősített partnerségek azonban továbbra is meglehetősen ritkák. Az egyedüli kapcsolattartó ponton alapuló megközelítés megerősítése segíthet a szolgáltatókra nehezedő, növekvő nyomás kezelésében. Azon egyéni lehetőségek megerősítése, amelyek a munkaerőpiaci integráció előtt álló számos akadály leküzdését célozzák, hozzájárulhat a tartós munkanélküliség további növekedésének megelőzéséhez. Ehhez szorosabb együttműködésre van szükség a foglalkoztatási és a szociális szolgálatok között. E folyamat támogatása érdekében a tagállamokat arra ösztönözzük, hogy továbbra is építsenek a kölcsönös tanulási programokra, különösen az áfsz-ek és a szociális szolgálatok bevonásával zajlóakra.

A jelenlegi válsággal összefüggésben a legtöbb tagállam növelte a tartós munkanélküliség és az inaktivitás kezeléséhez szükséges erőforrásokat. Ez azonnali válaszlépéseket foglalt magába, amelyek az online szolgáltatások használatának fokozására, a célcsoportok bővítésére és a kiszolgáltató csoportok megcélzására irányultak. Számos tagállamban még folyamatban van az ilyen intézkedések megtervezése vagy végrehajtása, többek között a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik részeként, például a digitális készségek fejlesztését célzó intézkedések keretében.

Széles körben osztották az azt övező bizonytalanságot is, hogy a jelenlegi válság milyen hosszú távú következményekkel jár a tartósan munkanélküliek támogatására nézve, tekintettel arra, hogy a figyelem jelenleg elsősorban a válságnak a munkahelyek megszűnésére gyakorolt azonnali hatásaira és a munkahelyek megőrzésére összpontosul. Ennek fényében a szakpolitikák közép- és hosszú távú végrehajtására irányuló erőfeszítéseknek a Covid19-világjárvány miatt megszakított vagy elhalasztott programok és intézkedések befejezésére, valamint a tartósan munkanélkülieknek nyújtott szolgáltatások célzott kombinációjára és integrált nyújtására kell összpontosítaniuk.

A tartós munkanélküliségről szóló ajánlás megvalósításának nyomon követését a tagállamok segítségével folyamatosan gyűjtött mennyiségi adatok is alátámasztják. Az EMCO által kidolgozott mutatórendszeren alapuló legutóbbi (harmadik) teljes körű adatgyűjtésre 2019-ben került sor (az eredmények összefoglalóját e legfőbb üzenetek melléklete tartalmazza). Az adatgyűjtés a munkaerőpiaci integrációs megállapodások végrehajtására, az elért foglalkoztatási eredményekre, valamint arra összpontosít, hogy ezek milyen mértékben fenntarthatók. Míg 2019-ben 14 tagállam ért el legalább 95 %-os lefedettséget, 8 tagállamban legalább minden harmadik, legalább 18 hónapja regisztrált személy nem rendelkezett munkaerőpiaci integrációs megállapodással. Azon nyomonkövetési mutatókat, amelyek a munkaerőpiaci integrációs megállapodással rendelkező személyek helyzetét mutatják tizenkét hónappal a munkába állás után, csak 16 ország esetében lehet kiszámítani. A 2019-es eredmények azt mutatják, hogy a munkaerőpiaci integrációs megállapodással rendelkező, 2018-ban munkába állt és így a munkanélküliségből kilépett személyek 46,5 %-a állt 12 hónappal később is (nem feltétlenül ugyanabban az állásban) alkalmazásban, míg 2017-ben arányuk 50,1 % volt, ami csökkenést jelent. Összességében a tagállamokat arra ösztönözzük, hogy tegyenek további lépéseket az adatgyűjtés minőségének és teljességének javítása, valamint a munkanélküliségből való kilépést követően az érintettek nyomon követésére való kapacitásuk javítása érdekében.